

Bruselj, 26. februar 2018
(OR. en)

6280/18

COEST 37

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Datum:	26. februar 2018
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	6279/18 COEST 36
Zadeva:	ODNOSI Z REPUBLIKO MOLDAVIJO – sklepi Sveta

V prilogi vam pošiljamo Sklepe Sveta o Republiki Moldaviji, ki jih je Svet (zunanje zadeve) sprejel 26. februarja 2018.

SKLEPI SVETA O REPUBLIKI MOLDAVIJI

Svet za zunanje zadeve, 26. februar 2018

1. Svet ponovno potrjuje zavezanost h krepitvi političnega približevanja in gospodarskega povezovanja med Evropsko unijo in Republiko Moldavijo s prizadevanji v okviru tesnega partnerstva na podlagi pridružitvenega sporazuma, ki je začel veljati julija 2016. Evropska unija še naprej podpira napredovanje pri reformah, ki so potrebne, da bi pridružitveni sporazum državljanom Republike Moldavije lahko prinesel koristi, vključno s poglobljenim in celovitim območjem proste trgovine.
2. Oblasti Republike Moldavije so po sprejetju sklepov Sveta iz februarja 2016 sprejele več zakonodajnih pobud s prednostnih področij reform, ki so bila določena v sklepih Sveta. Svet ob priznavanju reformnih ukrepov, ki jih je Republika Moldavija že sprejela, poudarja bistveni pomen izvedbe reform, uvedenih leta 2016. Opozarja, da je pomoč, ki jo EU nudi Republiki Moldaviji, strogo pogojena in odvisna od zadovoljivega napredka pri reformah.
3. Svet poudarja, da je cilj njegovih prizadevanj, da bi pomagal Republiki Moldaviji, opazno izboljšanje življenja državljanov Republike Moldavije.
4. Svet opozarja, da so strukturne reforme ključne za rast, ustvarjanje novih delovnih mest in zmanjšanje revščine. Pričakuje, da bo Republika Moldavija nadaljevala celotni reformni proces in ga še razširila v skladu z zavezami, ki jih je sprejela na podlagi pridružitvenega sporazuma, in poudarja, da bi ji moral kot praktično vodilo služiti revidirani pridružitveni načrt s 13 glavnimi prednostnimi nalogami za reformne ukrepe v obdobju 2017–2019. Evropska unija bo še naprej krepila usklajevanje in spremljanje podpore za proces reform v Republiki Moldaviji.

5. Svet izreka priznanje za konstruktivni prispevek Republike Moldavije na vrhu vzhodnega partnerstva 24. novembra 2017 in Republiko Moldavijo spodbuja, naj še naprej prispeva k doseganju 20 ciljev, ki naj bi bili izpolnjeni do leta 2020.
6. Svet poudarja, kako pomembno je spoštovanje delujočih demokratičnih mehanizmov, vključno z večstrankarskim demokratičnim sistemom, pravno državo in spoštovanjem človekovih pravic. Svet pozdravlja sprejetje akcijskega načrta za konsolidacijo medetničnih odnosov.
7. Svet obžaluje, da v novem volilnem zakonu niso bila upoštevana nekatera ključna priporočila iz skupnega mnenja Beneške komisije Sveta Evrope ter Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi/Urada za demokratične institucije in človekove pravice. Skupno mnenje med drugim vsebuje opozorila, da ni soglasja o predlagani reformi ter da bi lahko bili kandidati v okviru večinskega volilnega sistema pod vplivom gospodarstvenikov ali drugih akterjev, ki sledijo svojim lastnim ločenim interesom. Med volilnim procesom, vključno s kampanjami, volilnim dnem in obdobjem po volitvah, bi bilo treba natančno in pozorno spremljati posledice novega volilnega sistema ter njegov splošni učinek na demokracijo in posebni učinek na večstrankarski sistem. Pomemben dejavnik s tem v zvezi so pregledne, vključujoče in verodostojne volitve na centralni in lokalni ravni.
8. Svet poleg tega opozarja, da je treba upoštevati vsa še neizpolnjena priporočila Beneške komisije Sveta Evrope in Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi/Urada za demokratične institucije in človekove pravice, tudi tiste o financiranju strank in financiranju volilnih kampanj.
9. Svet poudarja, da je treba za uspešnost in trajnost vseh reform okrepiti odnose s civilno družbo. Oblastem Republike Moldavije svetuje, naj civilno družbo vključijo v proces odločanja. Vključujoča udeležba civilne družbe je bistvena za demokratično, odporno in uspešno državo.

10. Predpogoj za demokratično državo so svobodni mediji in pluralizem. Svet zato poziva Republiko Moldavijo, naj kot prvi korak k zavarovanju teh svoboščin nujno izpelje celovito reformo avdiovizualnega zakonika, ki bo izboljšala preglednost in konkurenco v sektorju, ter tako odpravi koncentracijo lastništva nad mediji, zajamči svobodo medijev in pluralizem, ustvari poslovno okolje, ugodno za delovanje neodvisnih medijskih hiš, in svojim državljanom zagotovi visokokakovostne informacije. Kar zadeva nedavne spremembe avdiovizualnega zakonika, Evropska unija priznava, da imajo lahko dezinformacije in propaganda občutne negativne posledice, vendar hkrati poudarja, da bi morali biti sprejeti ukrepi nujni, sorazmerni in skladni z ustreznimi določbami mednarodnega prava, tako da ne bi omejevali svobode medijev ali dostopa do informacij.
11. Svet pozdravlja uvedbo brezvizumskega režima za kratkoročne vizume, ki od začetka veljavnosti predstavlja podlago za več medosebnih stikov, ter Republiko Moldavijo poziva, naj ne preneha s potrebnimi prizadevanji za stalno izpolnjevanje meril za vizumsko liberalizacijo ter za obveščanje svojih državljanov o pravicah in obveznostih, ki izhajajo iz brezvizumskega potovanja. Opozarja, da je glede na prvo poročilo Komisije na podlagi mehanizma za zadržanje izvzetja iz vizumske obveznosti treba še več posebne pozornosti nameniti nenehnemu izpolnjevanju meril za preprečevanje korupcije in pranja denarja in takoj ukrepati v ta namen.
12. Svet je prepričan, da bi bilo nujno treba obnoviti prizadevanja za odločnejši boj proti korupciji, ki bo prinesel otipljive rezultate, čemur bi bilo treba dodati tudi temeljito reformo pravosodja, vključno s tožilstvom. Delujoč, neodvisen, nepristranski, pregleden in odgovoren pravosodni sistem, evidenca obsodb zaradi korupcije (zlasti korupcije na visokih položajih) in spoštovanje pravne države so ključni dejavniki za povrnitev zaupanja državljanov Republike Moldavije v državne institucije.

13. Svet zato opozarja, da je treba zagotoviti nepristransko delovanje sistema kazenskega pregona in pravosodja, in izraža zaskrbljenost zaradi primerov kazenskega pregona, uvedenega proti nekaterim pravnikom, sodnikom in političnim nasprotnikom. Poudarja tudi, da selektivna raba kazenskega pregona in selektivno sodstvo spodbujata pravno državo ter zmanjšujeta ugled in zaupanje, ki ju pravosodni sistem uživa v javnosti.
14. Svet ponovno poziva oblasti Republike Moldavije, naj zagotovijo, da bodo proti velikim bančnim goljufijam, razkritim leta 2014, uvedene temeljite, nepristranske in vsestranske preiskave ter kazenski pregon, tako da bodo povrnjena odtujena sredstva in odgovorni obsojeni ne glede na njihovo politično pripadnost. Svet pozdravlja objavo povzetka drugega Krollovega poročila decembra 2017. Kljub temu še naprej spodbuja oblasti, naj opravijo preiskave in nadaljujejo kazenski pregon vseh vpletenih v te velike goljufive sheme ter pri tem popolnoma spoštujejo načela pravne države.
15. Svet pozdravlja nedavna imenovanja v protikorupcijskih institucijah in sprejetje zakona o preprečevanju pranja denarja, ki zagotavlja usklajenost zakonodaje s sedanjimi standardi EU. Ključno bo, da se bo v okviru sedanjih reform začela izvajati zakonodaja o preprečevanju pranja denarja ter nadaljevala krepitev operativnih zmogljivosti protikorupcijskih teles, da bo vzpostavljen delujoč in učinkovit mehanizem za zamrznitev, zaplembo, upravljanje in povrnitev sredstev ter hitro uveden delujoč sistem za prijavo in preverjanje sredstev, pa tudi da bo podprta neodvisnost protikorupcijskih institucij od neustreznih vplivov. Svet poleg tega opozarja, da je treba hitro ustanoviti avtonomen urad, pristojen za preprečevanje pranja denarja in boj proti njemu ter za razvoj in odobravanje mehanizmov za sankcioniranje kršitev ureditve za preprečevanje pranja denarja, odkrivanje in zamrznitev sumljivih transakcij.

16. Svet poudarja pomen nadaljnjega izvajanja reforme javne uprave, da bo državljanom nudila boljše storitve.
17. Svet izraža zadovoljstvo z reformami, s katerimi bi zagotovili makroekonomsko in finančno stabilnost in ponovno vzpostavili verodostojnost v odnosu do mednarodnih donatorjev, zlasti na področju korporativnega upravljanja v finančnem sektorju, ter poskrbeli za večjo neodvisnost in okrepili nadzorna pooblastila nacionalne banke. Te reforme so pripomogle k ponovni gospodarski in finančni stabilnosti ter so bile ključne za sklenitev in uspešno izvajanje sporazuma z Mednarodnim denarnim skladom. Svet poziva Republiko Moldavijo k nadaljnjim reformam, s katerimi se lahko odzove na precejšnje preostale izzive, zlasti šibko upravljanje, politizacijo državnih institucij, sistemsko korupcijo in potrebo po izboljšanju poslovnega okolja, in tako poveča gospodarsko rast.
18. Svet pozdravlja podpis memoranduma o soglasju, sporazuma o posojilih in donacijskega sporazuma o makrofinančni pomoči novembra 2017 ter njihovo ratifikacijo s strani Parlamenta Republike Moldavije decembra 2017.
19. Svet opozarja, da bo treba za vsako izplačilo iz programa makrofinančne pomoči izpolniti politične ukrepe iz memoranduma o soglasju in upoštevati politične predpogoje.
20. Svet poudarja, da je treba sprejeti ukrepe za zagotovitev enakih konkurenčnih pogojev za podjetja, s čimer bo zajamčeno privlačno in stabilno naložbeno okolje, ter izboljšati preglednost in naložbene pogoje, hkrati pa ohraniti ustrezen nadzor in kazni za kršitve na teh področjih. Ugotavlja tudi, da je treba z dodatnimi prizadevanji izboljšati poslovno okolje in pritegniti več neposrednih tujih naložb.

21. Svet od Republike Moldavije pričakuje, da bo okrepila reformna prizadevanja za vzpostavitev in uveljavitev poglobljenega in celovitega prostotrgovinskega območja, za kar mora med drugim povečati operativne zmogljivosti in neodvisnost ustreznih institucij.
22. Svet opozarja, kako pomembno je, da Republika Moldavija učinkovito zaščiti pravice intelektualne lastnine, tudi geografske označbe, v skladu z zavezami, ki jih je sprejela na podlagi pridružitvenega sporazuma.
23. Svet poudarja, da je treba v energetskega sektorju povečati konkurenco in preglednost, med drugim z zagotovitvijo institucionalnih in finančnih zmogljivosti energetskega regulatorju, da bo lahko nadaljeval reformo energetskega trga. Poziva k popolnemu spoštovanju pravnega reda Energetske skupnosti, zlasti pri določanju tarif za distribucijo energije, ki zagotavljajo popolno povrnitev stroškov. Republiko Moldavijo poziva tudi, naj dokonča reformo energetskega sektorja v skladu s tretjim energetskega svežnjem EU, zlasti glede ločitve prenosa in distribucije plina in električne energije. Prav tako poziva k hitrejšemu izvajanju projektov čezmejnih povezav ter izpostavlja njihov pomen za energetskega varnost in diverzifikacijo virov in poti oskrbe z energijo.
24. EU ponovno izraža pripravljenost za nadaljnjo pomoč Republikii Moldaviji, če bo na vseh področjih reform dosežen konkreten in zadovoljiv napredek ter če bodo izpolnjeni vsi pogoji. Svet pri tem poudarja, da je treba kar najbolje izkoristiti sedanjo pomoč EU ter tako podpreti cilje pridružitvenega sporazuma, tudi poglobljeno in celovito prostotrgovinsko območje, ter zaznavno in občutno izboljšati življenjski standard državljanov Republike Moldavije. Izpolnjevanje zavez, sprejetih pri Mednarodnem denarnem skladu, znaten napredek v boju proti korupciji in pri reformi pravosodja, upoštevanje demokratičnih načel in spoštovanje človekovih pravic bodo bistveni za predvidena nakazila sektorske proračunske podpore. Svet poleg tega izpostavlja pomen nadaljnjega ukrepanja v skladu s poročilom Računskega sodišča o pomoči EU za Republiko Moldavijo ter krepitve donatorskega usklajevanja z vlado Republike Moldavije v okviru skupnega načrtovanja programov.

25. Svet poudarja tudi, da je treba okrepiti skupna prizadevaje za učinkovito skupno komuniciranje o izvedenih reformah in njihovih konkretnih koristih za državljane ter tako povečati prepoznavnost sodelovanja med EU in Republiko Moldavijo in se obraniti pred dezinformacijami.
 26. Svet pozdravlja zanimanje Republike Moldavije za okrepitev sodelovanja z EU na varnostno-obrambnem področju ter za sodelovanje pri misijah v okviru SVOP pod vodstvom EU in sodelovanje v okviru ukrepa 18 iz Skupnega poročila o izvajanju skupnega okvira o preprečevanju hibridnih groženj.
 27. Svet pozdravlja spodbudni napredek v procesu 5+2 za rešitev pridnestrškega spora med avstrijskim predsedovanjem OVSE. Republiko Moldavijo dejavno spodbuja, naj med italijanskim in poznejšimi predsedovanji OVSE izhaja iz te ravni angažiranosti, in poudarja, da je treba dosežene sporazume izvesti pravočasno. Prav tako poudarja, kako pomemben je napredek pri uveljavljanju zakona o posebnem pravnem statusu Gagavzije, Kišinjev pa poziva, naj nadaljuje odprte zakonodajne pobude.
-